

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quartus. Quid, & quotuplex, sit verbum mysticum perfectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

sibilum auræ tenuis percipimus, cum sapore incircumscriptæ veritatis contemplatione subita, subtiliter degustamus. tunc ergò verum est quod de Deo cognoscimus, cum plenè nos aliquid de illo cognoscere non posse sentimus.]

[Spiritu ergò *a* præparato, sine vlla dilatione idem ipse Deus scilicet ingreditur, & sine vlla mora gratiam largitur.] ad quam quidem præparationem. [& perfectam contemplationem exigitur: quod duplex eius *b* difformitas amoveatur; primò quidem illa, quæ est ex diuersitate externarum rerù; prout scilicet relinquit exteriora: secundò autem, ea, quæ est per discursum rationis: & hoc contingit, secundum quod omnes operationes animæ, reducuntur ad simplicem contemplationem intelligibilis veritatis. Et tunc istis duobus præmissis, tertio ponitur vniformitas conformis Angelis: secundum quod, prætermisiss omnibus, in sola Dei contemplatione persistit.] & tum [ex *c* bono realiter coniuncto] prouenit [delectatio quæ nihil aliud esse videtur, quam *d* quietatio voluntatis in bono conuenienti; sicut desiderium (seu verbum præambuli) est inclinatio voluntatis in aliquod bonum consequendum.] & idè etiam verba præambuli imperfectè tantum delectant; prout scilicet bonum proportionatum absens, per desiderij inquisitionem quodammodo præsens constituitur, vsque

ad verbum perfectum quod vitaliter bene-afficit ex bono, quod perfectè, & realiter coniungit, & gaudium facit.

[Si quis igitur dati *e* sibi modicè, exiguique luminis fines transeat; & aduersos radios id quod eius aspectum superat, temerè intueri conetur; lumen quidem nihil præter id quod est accommodatum, efficiet: ipsum autem liberum arbitrium, quod perfectis rebus minus perfectè studet, datque operam, nec ad ea quæ ipsius non sunt perueniet; nec mediocritatem illam, quod immoderatè se offerat atque iactet, per se assequetur.] & idè tam diu modico lumine verbi, seu operationis præambuli, pia anima se contentare debet quovsque vitaliter excitata, voluntas dilecto frui valeat. [intellectus enim non mouetur per hoc quod recipit formas, sed magis quiescens perficitur, & intelligit,] ac per hoc ex maiori amore, maior cognitio procedit, ad fruitionis continuationem. hisce dictis, ergò de imperfectis verbis consequenter dicendum est,

Quid, & quotuplex sit verbum mysticum perfectum.

ARTICVLVS QVARTVS.

Licet secundum quod Essentia diuina est obiectum intellectus quod quid est, non possit proferri à nobis in hac vita, verbum de Deo perfectum;

a Taul. serm. 1. infr. ort. Epiphani. *b* S. Tho. 2. 2. q. 180. a. 6. ad 2. *c* Li. 1. Cont. Gent. c. 10. *d* Li. 2. Cont. Gent. c. 26. *e* S. Dion. de Eccl. Hier. c. 2. *f* S. Thom. 1. 2. Cont. Gent. c. 50.

eum nos viatores Dei quidditatem non nisi in abstracto intelligamus; hoc ipsum tamen non obstat, quin aliquod verbum mysticum perfectè proferri possit. Verbum enim mysticum perfectè sumptum, non est aliud, quam representatio Dei quo ad significatum substantiale, per conceptum quidditativum in abstracto, totam capacitatem intellectiōnis, & dilectionis animæ, adæquato actu adimplens.

Verbum porrò tam perfectum, non ita facilè formatur: [nostrum enim verbum non est semper *a* formatum; sed quandoque habituali notitia ad illud se habet; sicut potentia ad actum. plenam autem rationem verbi habet cum in eo quidditas rei intelligitur:] non quidem claræ visionis: hoc enim in Scholastica Theologia in actu transcurrente duntaxat, Adamo, Moyse, & Paulo contigisse [vix *b* credimus.] hinc etiam statim supra ponitur, quantum ad substantiale significatum, non autem partiale, scilicet sapientiæ, misericordiæ, infinitatis, omnipotentis &c. sed sub ratione omnis Boni. quidditativo quidem conceptu, representante ipsam essentiam diuinam, sed in abstracto, & notitia media claræ visionis patris; & in Nunc instanti, consortij diuinæ naturæ, idque adæquata intellectu, & dilectione, qua quidem non plus intelligit quam diligit, nec plus diligit, quam intelligit: quæ fruitio maxime conformis est ad modum operandi

substantiæ separatæ, & perfectissimæ animæ.

Cæterum verba mystica perfecta, secundum quod specificè considerantur, tria sunt: primò, quando per species infusas Deus supplet ordinariū modum operandi, scilicet intellectus, *c* & diligit. secundò, quando Deus immediatè mouet vim amatiuam in centro voluntatis, sine præuio intellectu, in Nunc actus exercitio ad amorem, excitandum *d* directo. Tertiò, quando intellectus agens gratia mystica sanatus, & donis supernaturalibus intellectus, & maxime sapientiæ à Deo inductus, per species *e* expressas operatur, & Deum sibi repræsentat.

Porrò huius tertiæ speciei verba ita sunt perfecta; vt tamen vnum sit alio perfectiùs: & primò quidem, quando intellectus agens à phantasmatibus abstrahit, & speciem, vel similitudinem Diuinitatis in intellectu patiente in verbum formandum porrigit, ad beneficii ex utroque resultans, & sic describi potest: verbum mysticum est fruitio, seu vitale, beneque afficiens consortium diuinæ naturæ, per operationes intellectus expressum. secundò, quando per istiusmodi operationes verbi, seu verborum, ipsum beneficii, seu fruitio diuina, penè inaduertenter augetur, & tandem operationibus intellectus præualet, ita vt non nisi notitiam intellectu superiorem compatiatur; cum longè arctius amori, quam notitiæ

tix

^a S. Thom. opusc. 14. ^b Thom. à Iesu de Cont. l. 5. c. 14. ^c Sup. decis. 5. art. 1. ^d Ibid. Artic. 2.
^e Ibid. art. 1.

titijæ intendat: in eo enim actu, necdum perfectum verbum intellectus à lumine maiestatis suppressus pronuntiat, & sic describi potest: verbum mysticum est consortium diuinæ naturæ vitaliter bene-afficiens sine *a* verbo intellectus plenè formato. videtur enim ad eius perfectam dictionem ipso lumine ecstático opus fore. hoc verbum à præcedenti in eo differt, quod intellectus nullum verbum exprimat, affectu superexcedente. ideo etiam fruitione durante, *b* mysticus est in optimo modo huius vitæ, non quidem operandi; sed accipiendi: id quod pro tanto longè perfectius est, quam primum verbum: cum amor bonum magis realiter coniungat, quam intellectus. Tertiò, quando affectu hoc remittente, in intellectu patiente resultat species intelligibilis iam habitæ communionis Diuinæ naturæ; quæ quidem species est *c* Agalma, seu pulcherrima præstantissimaq; imago seu representatio benè illius afficientiæ: quæ licet intellectum excedebat, non tamen ab omni *d* intellectuâli lumine & capacitate, trunci alicuius instar priuabat, & sic describi potest. Verbum mysticum est communicatio Diuinæ naturæ per speciem resultantem. differt hoc verbum ab utroque præcedente; non enim per intellectum agentem prima eius species fabricatur. sed ipsam speciem, ipso instanti, quo intellectui patienti videre permittitur, ex superexcedente amore resultantem re-

cipit; dein idem ipse intellectus patiens sua actiuitate perficit dicendo ilicò ipsum verbum mysticum; per quod etiam à secundo verbo differt, quod affectu transcendente, dici non potuit: hinc etiam naturæ magis gratum, & proportionatum est, cum vtramque potentiam in adæquato e actu, scilicet intellectiōnis, & dilectiōnis, admittat. quod autem, vel ad vnicum verbum mysticum perfectè formandum, plura requirantur, consequenter dicemus,

Ad formationem verbi mystici perfecti, quatuor esse necessaria.

ARTICVLVS QVINTVS.

NVlla res, qua simpliciter est, efficit opus aliquod; sed quæ benè est, beneque se habet. [res ergò creata cum suam perfectionem non in vno; sed in multis in supremo vnitis, possideat: eo quod bonitas non in suo esse solum consistat; sed in omnibus alijs, quæ ad suam perfectionem requiruntur.] oportet in verbo mystico, sicuti in verbo diuino quatuor considerare. Verbum namque diuinum representat essentiam diuinam, & tres personas. vnde (per impossibile) posita diuina natura, sine operatione ad intra; certè otiosa, & vt ita dicam, indigesta maneret. [nisi enim in summo Bono æternaliter esset productio *g* actualis, & con-

a Hic a. 12. *b* Hic a. 18. *c* Hic a. 17. *d* vt Hic a. 12. *e* Hic a. 18. *f* S. Thom. l. 3. Cont. Gent. c. 20. *g* S. Bonan. Itin. ment. c. 6.